

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/197/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203864
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7813203864.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu CD Consulting s.r.o., Nagano Office Center, Praha 3, K červenému dvoru 3269/25a, IČO: XXX XX XXX, Česká republika, proti žalovanej T. C., Q.Ň., A.. B.. E. XXXX/XX, o zaplatenie 0 € istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 9C/374/2013-50 z 23.12.2013 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalobu žalobcu zamietol a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, vydania akého rozhodnutia sa žalobca žalobou podanou podľa NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č.861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu; ďalej len Nariadenie, domáhal, na čo poukázal, čo žiadal a čo nežiadal, aké listinné dôkazy k žalobe pripojil, čo žalobca uviedol na jeho výzvu, aby predložil zmluvu o úvere uzavretú medzi jeho právnym predchodcom a žalovanou a, že žalovaná v súlade s čl.5 Nariadenia mu nedoručila odpoveď na tlačivo C a pripojenú žalobu. Poukázal na to, že vykonal dôkazy v súlade s čl.7 ods.1 písm. b) v spojení s čl.9 ods.1 až 3 nariadenia a to oboznámením sa so Zmenkou z 1.12.2008, ako aj so Zmluvou o úvere z 1.12.2008 uzavretou medzi predchodcom žalobcu Pohotovosť s.r.o. Bratislava a žalovanou vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej len VPPÚ) pripojením fotokópie zo svojho spisu 4Er/619/2011 a uviedol, čo vyplýva z originálu zmenky predloženej žalobcom a zo Zmluvy o úvere č.7273213 uzavretej medzi Pohotovosť s.r.o. Bratislava, IČO: XX XXX XXX a žalovanou 1.12.2008 a, čo je konštatované v čl.13 a 17 VPPÚ. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a preto ju zamietol. Zistil, že podaná žaloba spĺňa podmienky na konanie podľa Nariadenia, nakoľko žalobca je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky (ďalej len ČR) a žalovaná je fyzickou osobou, ktorá má bydlisko na území Slovenskej republiky (ďalej len SR), že predmetom konania je cezhraničný spor, pričom hodnota nepresahuje 2 000 € bez prísl., čo je v súlade s čl.2 a 3 cit. Nariadenia, že predmetom konania je spor zo zmenky a, že zmenka bola vystavená podľa slovenského práva s miestom vystavenia i platobným miestom nachádzajúcim sa na území SR. V prvom rade posúdil platnosť zmenky z hľadiska jej formálnych náležitostí vyžadovaných zák.č.191/50 Sb. - Zákon zmenkový a šekový a uzavrel, že predložená zmenka je vlastnou zmenkou, ktorá je upravená v čl.1 druhej časti zák.č.191/50 Sb. Vychádzajúc z § 5,§ 11,§ 33,§ 48 ods.1,§ 75 a § 77 zák.č.191/50 Sb. (ich znenie citoval) preskúmal predloženú zmenku a zistil, že ide o vlastnú zmenku, ktorá má uvedené 2 možnosti zaplatenia, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. V zmenke sú totiž uvedené 2 údaje o zročnosti, čo spôsobuje neurčitost' dohody o zročnosti v súlade s § 37 ods.1 O. z. (aj jeho znenie citoval). Neurčitý údaj zročnosti zmenky je spôsobený zápismi údajov na zmenke, keď zo zápisu „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ je uvedená zročnosť zmenky na videnie a z údajov „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“ je uvedená zročnosť zmenky na určitý čas po dате vystavenia. „Jedná sa“ teda o neurčitý údaj zročnosti, resp. o zročnosť postupnú, ako je to

uvedené v § 33 ods.2 zák.191/50 Sb. Takáto zmenka sa považuje za neplatnú [rozhodnutie Najvyššieho súdu (ďalej len NS) SR 1Obdo/59/2010 z 26.1.2011]. Problematiku zročnosti zmenky upravuje § 33 a n. zák.191/50 Sb., kde sú taxatívne vymenované 4 spôsoby, ktorými je možné stanoviť zročnosť. Iný spôsob určenia zročnosti zakladá neplatnosť zmenky (rozsudok NS SR 1Obdo/23/2010, rozsudok Vrchného súdu v Prahe 9Cmo/504/1998). Prvý spôsob zročnosti zmenky je, že sú zročné na videnie - vistazmenky. Druhý spôsob zročnosti zmenky je na určitý čas po videní (napr. za 30 dní po videní) nazývané lehotové vistazmenky. Tretí spôsob zročnosti zmenky je určitý čas po vystavení (napr. za 30 dní po vystavení) nazývané datozmenky. Štvrtý spôsob zročnosti zmenky je fixná zmenka, ktorá má uvedený konkrétny dátum zročnosti, pričom je prípustný aj opisný spôsob, ak z neho vyplýva konkrétny deň, v ktorý sa má platiť. V prejednávanej veci bola určená kombinovaná zročnosť a to jednak na videnie a jednak fixná zmenka s povinnosťou platenia v lehote 4 rokov od vystavenia. Dospel k záveru, že predložená zmenka žalobcom nemala náležitosti podľa § 33 ods.1 zák.191/50 Sb. a preto je podľa ods. 2 cit. § neplatná, preto žalobu zamietol. Zároveň posúdil uplatnený nárok aj v súvislosti s právnou úpravou viažucou sa na ochranu spotrebiteľa z dôvodu, že predložená zmenka bola vystavená ako súčasť zmluvy o úvere uzavretou medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou. Zdôraznil, že v konaniach o právach z indosovanej zmenky v zásade neskúma kauzu pôvodného právneho vzťahu, z ktorého zmenka vznikla (najmä § 495 O. z. a § 17 zák.191/50 Sb.). Právna konštrukcia indosácie zmenky s využitím tretej osoby (indosatára) umožňuje od žalovaného ako spotrebiteľa vymôcť jednak plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a jednak plnenie úrokov a poplatkov v rozpore s povinnosťou poskytovateľa úveru uvádzať v zmluvách ročnú úrokovú sadzbu a RPMN. Právny inštitút zmenky je síce založený na prísnej formálnosti zmenkových vzťahov, avšak táto formálnosť samotná by nemala vychyľovať práva zo zmenkového vzťahu v prospech jednej zo zúčastnených strán. Zmenkový dlžník a zmenkový veriteľ sú formálne v právne rovnocennom postavení, avšak faktická situácia môže byť odlišná. Navyše dochádza k situácii, že zmenka je využívaná vo vzťahu k tým subjektom, od ktorých nie je možné očakávať hlbšie právne povedomie (spotrebiteľ), čo pre nich môže mať celkom fatálne dôsledky v podobne vzniku dlhovej špirály (IV.ÚS457/10 Ústavného súdu CZ). Nie je možné totiž prehliadať možné zneužitie zmenkového inštitútu v neprospech jednej zmluvnej strany. Keďže zmenka bola vystavená žalovanou v súvislosti s uzavretou spotrebiteľskou zmluvou o úvere, ex offo preskúmal zmluvné podmienky a dospel k záveru, že v oboznamovanej zmluve sa jedná o neprijateľné zmluvné podmienky v časti vypíňacieho práva zmenky a preto bez platnej dohody o vypíňacom práve nemôže byť platná zmenka. V danom prípade postupoval podľa O. s. p., O. z. a z.č.258/01 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, smernicou 2008/48/EHS o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a smernicou 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu. Vychádzajúc z čl.2 písm. a) a čl.3 ods.1,2 smernice 93/13/EHS, § 121 O. s. p., § 37 ods.1, § 39, § 52 ods.1,2, § 53 ods.1,2,4 písm. k), ods.5 a § 54 O. z., v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ktoré citoval, mal za to, že zmenka slúži ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu, pričom v rozsudku Európskeho súdneho dvora sp. zn. C - 419/2011 zo 14.3.2013 (Česká sporiteľňa a.s. proti Geraldovi Feichterovi) samotný Európsky súdny dvor v konaní pri uplatnení práva zo zmenky z úradnej moci skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Podľa záverov tohto rozhodnutia napriek tomu, že v danom prípade „sa jedná“ o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Dohoda o vyplnení zmenky je obsiahnutá vo VPPÚ, teda jej obsah a ani konkrétne znenie nebolo so spotrebiteľom individuálne dohodnuté. K samotnému vyplneniu zmenky teda veriteľ ako remitent pristúpil až v príčinnej súvislosti so zosplatnením celého dlhu, pričom k zosplatneniu dlhu došlo z dôvodu neplnenia zmluvných záväzkov zo strany spotrebiteľa. Dojednanie dohody o vyplnení zmenky považoval za podmienku, ktorá je podľa čl.2 písm. a) v spojení s ust. prílohy ods.1 písm. e) smernice 93/13/EHS výslovne nekalá, nakoľko ide o podmienku, ktorej účinkom a dôsledkom by bolo priznanie za neplnenie záväzku zo strany spotrebiteľa neprimerane vysokého prísl. pohľadávky - zmenkový úrok 0,25 % denne. Zmluvné dojednanie - dohodu o vyplnení zmenky považoval za také dojednanie, ktoré umožňuje v rozpore s § 53 ods.4 písm. k) O. z. požadovať od spotrebiteľa neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Takéto zmluvné dojednanie predstavuje neprijateľnú podmienku uvedenú v spotrebiteľskej zmluve. Opäť citoval znenie § 54 ods.5 O. z. Sadzba zmenkového úroku 0,25 % denne predstavuje 91,25 % ročne, čo je - podľa jeho názoru - v rozpore s dobrými mravmi. Svojou podstatou ide teda o sankčné plnenie, k plynutiu ktorého dochádza výlučne na základe (následkom) porušenia zmluvných povinností zo strany dlžníka. Podľa právnej úpravy účinnej v SR od 15.1.2009, konkrétne § 369 ods.1 Obch. zák. platí, že ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva, t.j. zákonnej výšky úrokov

z omeškania stanovenej nar.vl.č.87/95 Z. z. Z uvedeného vyplýva, že pri vystavení neúplnej zmenky s úrokom 0,25 % denne, ide o obchádzanie uvedeného zákonného ust. so zámerom získať v prípade porušenia zmluvných povinností dlžníka sankčné plnenia v neprimeranej výške. Dospel k záveru, že dohoda o vyplnení zmenky, obsiahnutá vo VPPÚ je právnym úkonom obchádzajúcim zák., ktorý je podľa § 39 O. z. absolútne neplatný a preto sankčný úrok vpísaný v zmenke vo výške 0,25 % denne spôsobuje neplatnosť zmenky, preto aj z uvedených dôvodov bolo potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Výrok o trovách konania oprel o § 142 ods.1 O. s. p. a uviedol, že neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov tohto konania a úspešná žalovaná si trovy konania neuplatnila.

Proti rozsudku podal žalobca v celosti v zákonnej lehote toto odvolanie z dôvodu, že: a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 205 ods.2 písm. b) O. s. p.]; b) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O. s. p. - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom [§ 205 ods.2 písm. a) O. s. p. v spojení s §221 ods.1 písm. f) O. s. p.]; c) rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 205 ods.2 písm. f) O. s. p.]. K dôvodom odvolania bližšie uviedol: 1. Súd svoje rozhodnutie založil na čl.4 ods.4 Nariadenia s tým, že ho vyzval na doplnenie návrhu o konkrétny právny titul, na základe ktorého bola zmenka vystavená a vyplnená s uvedením prvotného právneho vzťahu medzi pôvodnými účastníkmi konania, pretože táto informácia je potrebná pre určenie či ide o spotrebiteľský vzťah. 2. Súd uvádza, že na jeho výzvu síce neodpovedal, a teda skutočnosti neoznámil a listiny nepredložil, preto návrh zamietol. 3. S uvedeným postupom súdu nie je možné súhlasiť. Nie je prípustné, aby ho súd vyzýval na doplnenie či opravu návrhu, ktorá nie je pre prejednávajúcu vec relevantná a splnením takejto výzvy podmieňoval ďalší postup v konaní. Ak súd na základe nedoplnenia právne irelevantnej požiadavky (pričom „irelevantnosť“ bola z jeho strany v jeho odpovedi vysvetlená) dôjde k zamietnutiu návrhu, ide o odňatie možnosti konať pred súdom. Uvedený postup súdu je neprijateľný v právnom štáte, predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl.46 ods.1 Ústavy SR, ako aj čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. 4. Je nevyhnutné uviesť, že nemá vedomosť o iných vzťahoch medzi pôvodným vlastníkom zmenky a vystaviteľom zmenky (v tomto konaní žalovanou). Je vlastníkom cenného papiera (má len zmenku), ktorý nadobudol na základe indosamentu. Žiadne iné informácie, či dokumenty k zmenke nemá a v zmysle platného právneho poriadku ani nepotrebuje mať na to, aby mohol uplatňovať práva s týmto cenným papierom spojené. Požadovanie iných dokumentov ako originálu zmenky pri uplatnení zmenkového nároku, predovšetkým pri uplatnení nároku zo strany indosatára, je neprípustné a nezákonné. 5. V súlade s konštantnou judikatúrou českých a slovenských súdov, najmä Rozsudok NS SR 5Obo 3/2008 z 22.10.2008 a rozsudok Nejvyššího soudu ČR z 22.8.2002 25Cdo 1839/200 (ktorých právna úprava zmenkového práva je vzhľadom na spoločnú históriu totožná a preto sú aplikovateľné na prejednávajúcu vec), je zmenka samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Súd sa aplikáciou príslušných ust. o zmenke upravených v zák.č.191/50 Sb. (ďalej aj ZŠZ; poznámka žalobcu) vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. 6. Je nevyhnutné zdôrazniť, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. V konaní uplatňuje bezpodmienečný záväzok žalovanej, že za zmenku zaplatí. Súd však vec posudzoval a rozhodol, akoby išlo o bežný zmluvný záväzok, čo predstavuje nesprávne právne posúdenie veci. 7. Súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. 8. Súd sa uspokojil s konštatovaním, že je oprávnený v každom štádiu konania a v každom druhu konania skúmať z úradnej povinnosti, či sa nejedná v danej veci o spotrebiteľský vzťah. Zásadne nesúhlasí s tým, že súd je v tomto konaní oprávnený z úradnej povinnosti skúmať či ide o spotrebiteľský vzťah. Vzhľadom na to, že súd neuvádza žiadne konkrétne argumenty, rozhodnutie súdu je potrebné považovať za arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čo predstavuje zásah do práva na spravodlivý súdny proces a inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. b) O. s. p.]. 9. Nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa uskutočňuje v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu; jedným z týchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdov svoje rozhodnutia odôvodniť (§ 157 ods.1 O. s. p.), spôsobom zakotveným v § 157 ods.2 O. s. p. Z odôvodnenia totiž musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Porušením práva na spravodlivý proces môže byť aj situácia, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezahodnotil (Nález Ústavného súdu SR III.ÚS36/2010). 10. Zásadne trvá na tom, aby súd konal v zmysle právneho poriadku

a vyhol sa kreovaniu svojej preskúmačej právomoci tam, kde mu to právny poriadok neumožňuje. Právny poriadok neumožňuje súdu preskúmať a na prejednávanej veci vzťahovať zmluvné vzťahy, ktoré s danou vecou nesúvisia a podľa „právneho“ poriadku nemôžu súvisieť. 11. V neposlednom rade je potrebné zdôrazniť, že skutočnosti o existencii iného vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovanou vôbec netvrdil, teda nebol nositeľom dôkazného bremena. Súd si sám vytvoril pochybnosť (nie reálny poznatok z vykonaného dokazovania, ale čistý, ničím nepodložený dohad) o tom, že by medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky (ktorý ani nie je účastníkom tohto súdneho konania) a žalovanou mohol existovať iný (navyše celkom samostatný) záväzkový vzťah, než aký je predmetom tohto súdneho konania. Súd teda vykonštruoval tvrdenie, ktoré žiadal aby preukázal. 12. Súd v sporovom konaní môže svoje rozhodnutie zakladať len na takých tvrdeniach, ktoré sú produkované účastníkmi konania a nie na tvrdeniach, ktorých pôvod súd nachádza v iných konaniach a tieto tak nie sú výsledkom dokazovania. 13. Ak existuje jeho dôkazná povinnosť vo vzťahu k ním tvrdným skutočnostiam, ad absurdum tvrdí, že existuje aj dôkazná povinnosť súdu vo vzťahu k súdom tvrdným skutočnostiam. Opäť ad absurdum, ak súd svoje tvrdenie nepreukázal (súd uvádza, že objektívne nebolo možné posúdiť, či ide o spotrebiteľský vzťah), neuniesol dôkazné bremeno a nemôže na tomto základe založiť svoje rozhodnutie. Uvedená konštrukcia je samozrejme absurdná, pretože súd nie je účastníkom konania, nemá povinnosť, ale ani oprávnenie kreovať skutkové tvrdenia a má len limitované oprávnenie vo vzťahu k rozsahu dokazovania. Súd však zjavne a zreteľne porušil kontradiktórnosť súdneho procesu a presiahol svoju právomoc. V tomto konaní vystupuje nie proti 2 odporcom (1. samotná žalovaná, 2. súd), ale proti jedinej žalovanej, pričom súd je nezávislým arbitrom, ktorý rozhodne na základe tvrdení účastníkov a vykonaného dokazovania. 14. Súd ignoroval § 17 ZŠZ (citoval jeho znenie). Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok NS SR 5Obo 3/2008 z 22.10.2008 (z jeho odôvodnenia citoval). 15. Z uvedeného vyplýva, že je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovaného a predovšetkým žalovaný v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto „úlohu“ a iniciatívu na seba (proti vôli žalovaného) prevzal súd a suploval aktivitu žalovaného. Uvedené námietky majú hmotnoprávny charakter, preto v záujme zachovania rovnosti strán, súd nie je oprávnený žalovaného na nich ani upozorniť (§ 5 ods.1 O. s. p.). 16. V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením § 5 ods.1 O. s. p., súd porušil ust. o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, súd prihliadol na skutočnosti a dôkazy na ktoré nebolo možné prihliadnúť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. 17. Predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo žalobcu. Vo vzťahu k žalobcovi ako indosatárovi je preto jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. 18. Žalovaná mohla na základe čl.5 ods.3 a ods.6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobila, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to „zo“ dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd samotný nie je legitimizovaný na to, aby postupom podľa § 120 ods.1 veta „práva“ in fine O. s. p. vznášal námietky voči zmenke za žalovaného. Ak tak súd činil, ide o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti účastníkov konania ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie. 19. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovanej a bez legitímneho podnetu na jeho ťarchu žiadal vykonať dokazovanie, ktoré by údajne preukázalo charakter žalovanej ako spotrebiteľa. Žalovaná sa tejto obrany žiadnym spôsobom nedovoľavala, uplatnenú pohľadávku nerozporovala. Súd iniciatívne rozširoval okruh dokazovaných skutočností. Súd nevykonával žiadne dokazovanie nad rámec navrhnutých dôkazov v prospech uplatnenej pohľadávky, teda neobjektívne podporil žalovanú v tomto konaní. Navyše žalovaná o túto podporu nepreukázala žiadny záujem. Súd teda túto ochranu žalovanej prakticky nanútil, bez jej vôle. 20. Súd požadoval od neho preukázanie skutočností, o ktorých objektívne nemal žiadnu vedomosť a toľž nemal k dispozícii požadovaný listinný dôkaz. Súdom požadované doplnenie návrhu, a teda tvrdená údajná jeho povinnosť mať dokumenty, na základe ktorých mala údajne byť zmenka vystavená, nevyplývajú z právneho poriadku a sú zo strany súdu fabulované. Zmenka je celkom samostatným nárokom, nič ďalšie k nej nie je potrebné. Z uvedeného vyplýva nesprávne právne posúdenie veci. 21. Súd nesúhlasil s jeho názorom o tom, že významnou pre konanie je výlučne zmenka, a to s odôvodnením, že toto jeho tvrdenie je v rozpore so spotrebiteľským právom. Súd síce poukazuje na predpisy európskeho i vnútroštátneho spotrebiteľského práva, avšak zo žiadnych ust. (cit., či necit.) súdom tvrdený rozpor nevyplýva. Tvrdenie súdu je tak opäť fabulované, ničím nepodložené a neodôvodnené. Rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čím dochádza k

porušení práva na spravodlivý súdny proces a zakladá odvolací dôvod. 22. Súd predovšetkým ignoroval § 17 ZŠZ (citoval jeho znenie). Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok NS SR 5Obo 3/2008 z 22.10.2008 (z jeho odôvodnenia citoval). 23. Z uvedeného vyplýva, že je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovaného a predovšetkým žalovaný v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto „úlohu“ a iniciatívu na seba (proti vôli žalovaného) prevzal súd a suploval aktivitu žalovaného. Uvedené námietky majú hmotnoprávny charakter, preto v záujme zachovania rovnosti strán, súd nie je oprávnený žalovaného na nich ani upozorniť (§ 5 ods.1 O. s. p.). 24. V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením § 5 ods.1 O. s. p., súd porušil ust. o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, súd prihliadol na skutočnosti a dôkazy na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. Dôkaz: Rozsudok NS SR 5Obo 3/2008 z 22.10.2008. Súd dospel k záveru, že na zmenke napísaný zmenkový úrok sa prieči dobrým mravom, ako aj s ich užším vymedzením - so zásadami poctivého obchodného styku. 25. V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že zmenku vystavila žalovaná. Túto dobrovoľne podpísala, pričom išlo o prejav jej slobodnej vôle. Sadzba zmenkového úroku je napísaná na zmenke a bola jej známa v čase vystavenia zmenky. Žalovaná teda mala vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku predstavuje 0,25 % denne a s takouto sadzbou zmenkového úroku jednoznačne súhlasila. 26. V tejto súvislosti je na mieste poukázať na rozsudok NS SR 5Obo 3/2008 z 22.10.2008 (z jeho odôvodnenia citoval). 27. Poukázal aj na rozsudok Nejvyššího soudu ČR 25Cdo 1839/2000 z 22.8.2002 (uverejnený v Sbíreke soudních rozhodnutí a stanovisek č.59/2004), z odôvodnenia ktorého citoval. 28. V okolnostiach rozhodnutia súdu je potrebné poukázať predovšetkým na nespornosť jeho záväzku za zmenku zaplatiť. Nespornosť záväzku žalovanej za zmenku zaplatiť sa nepochybne vzťahuje na celý záväzok obsiahnutý na zmenke, zmenkový úrok nevynímajúc. Záväzok žalovanej zaplatiť aj zmenkový úrok je „tade“ platný a má byť priznaný v súdnom konaní. Zmenkový úrok má byť priznaný o to viac, ak žalovaná žiadne námietky voči uplatnenej zmenke neformulovala. 29. Významným sa javí aj fakt, že súd nepriznal žiadny zmenkový úrok, pričom z odôvodnenia je nepochybné, že v rozpore s dobrými mravmi nie je každý zmenkový úrok, ale len zmenkový úrok, ktorý je neprimerane vysoký. Z toho vyplýva, že rozporom s dobrými mravmi, a teda neplatnosťou by (na základe argumentácie súdu - s ktorou nesúhlasí) mohla môže byť postihnutá len časť presahujúca zmenkový úrok, ktorý sa dobrým mravom neprieči. Súd by tak mal zamietnuť len časť zmenkového úroku a priznať zmenkový úrok nepriečiaci sa dobrým mravom. 30. Súd však zamietol celý zmenkový úrok, a teda nepochybné zamietol aj platnú časť uplatneného nároku na zmenkový úrok, ktorý sa dobrým mravom neprieči. 31. Poukázal na rozsudok Nejvyššího soudu ČR 25Cdo 1839/2000 z 22.8.2002 (uverejnený v Sbíreke soudních rozhodnutí a stanovisek č.59/2004), z odôvodnenia ktorého citoval. 32. Vzhľadom na to, že NS ČR pri rozhodovaní vychádzal z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná aj v tomto konaní, je tento judikát aplikovateľný na prejednávanú vec. Z uvedeného judikátu vyplýva jednoznačná nesprávnosť právneho posúdenia veci súdom. Zmenkový záväzok je priamy, bezpodmienečný, nesporný, abstraktný a samostatný záväzok, celkom nezávislý aj od zabezpečovanej pohľadávky. 33. Z uvedených skutočností tak jednoznačne vyplýva, že súd nemôže od neho požadovať preukázanie vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovanou, pretože ide o celkom odlišný právny vzťah, než aký je predmetom tohto súdneho konania. Žiadosť súdu o doplnenie návrhu tak bola celkom neopodstatnená a ak požadované (pre prejednávanú vec irelevantné) dokumenty nedoplnil, nemohlo dôjsť k zamietnutiu návrhu podľa čl.4 ods.4 Nariadenia. 34. Súd dospel k záveru, že zmenka je neplatná pre neurčitý údaj splatnosti. Neurčitosť splatnosti má vyplývať z údajného rozporu medzi na zmenke napísaným údajom „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ a údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. 35. V zmysle čl. I § 33 ZZŠ môže byť splatnosť zmenky určená len 4 spôsobmi predpokladanými zák., inak je zmenka ničotná (neplatná). Jedným zo spôsobov splatnosti zmenky je splatnosť na videnie (ide o tzv. vistazmenku). Zák. explicitne neudáva akým spôsobom sa má doložka uviesť. Spôsob uvádzania doložiek splatnosti bol zaužívaný v zmenkovej doktríne už desaťročia, pričom rozhodujúca je doktrína a judikatúra po r.1930 (konanie Ženevskej konferencie), od kedy sa datuje platná právna úprava. Je zaužívané pri vistazmenkách používať na označenie údajja zročnosti údaj najmä nasledovnými slovnými vyjadreniami: „na predloženie“, „po predložení“, „pri predložení“, „na videnie“. Takéto označenie sa uvádza v staršej, ako aj novšej doktríne (napr.: Kizlink, K. - Spišiak, J.: Zmenkové právo. Bratislava 1944, s.217., Kotásek, J.: Zákon směnečný a šekový. Praha 2012, s.182, Kovařík, Z.: Zákon směnečný a šekový. Praha 2011, s.130). 36. Je nesporné, že údaj, ktorý je

uvedený na predloženej zmenke ako údaj splatnosti „pri predložení“ je tradičný údaj, ktorý sa používa ako údaj splatnosti pri vistazmenke, t.j. zmenky splatnej na videnie. 37. V zmysle čl. I § 34 ods.1 ZZŠ zmenku splatnú na videnie je potrebné predložiť na platenie do 1 roku od dátumu vystavenia. Vystaviteľ môže lehotu na platenie predĺžiť alebo skrátiť. Predĺženie lehoty na platenie sa na zmenke musí uviesť. Opätovne ani v tomto prípade nie je v zák. explicitne uvedené, ako sa má údaj o predĺžení, resp. skrátení lehoty splatnosti uviesť. Dôležité je, aby bol údaj dostatočne určitý a nevzbudzoval pochybnosti o zameniteľnosti s iným údajom. Je potrebné mať zároveň na zreteli, že zmenka predstavuje abstraktný záväzok, stelesňuje právo samé o sebe, je zo zák. prevoditeľná indosamentom, a preto sa pri posudzovaní podstatných náležitostí vyžadujú prísnejšie kritériá (tzv. rigor cambialis), tzv. formálna zmenková prísnosť. Vychádzajúc zo zásady rigor cambialis mali by byť náležitosti na zmenke uvedené tak určito, aby nezávislá priemerne vyspelá tretia osoba, ktorá zmenku nikdy predtým nevidela, mohla posúdiť pri čítaní jej textu, či ide o zmenku, ktorá má riadne uvedené všetky náležitosti (t.j. najmä kto, komu, koľko, kedy a kde má platiť). 38. V tejto veci je na zmenke uvedené „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Pri jazykovom výklade uvedeného je celkom zrejmý význam slova „na platenie“, „predložiť“. Otázkou je, čo znamená slovné spojenie „v lehote 4 rokov od vystavenia“. Predložka „v“ podľa synonymického slovenského slovníka vyjadruje aj časové okolnosti a jej synonymom je spojka „počas“. Podstatné meno „lehota“ podľa synonymického slovenského slovníka znamená „obdobie“ ako určitý časový úsek. Na základe uvedených výkladových pravidiel slovenského jazyka je možné vyvodiť, že zmenka má byť predložená počas obdobia 4 rokov od vystavenia. To znamená, že uvedený údaj vymedzuje časový úsek od kedy (od vystavenia) do kedy (uplynutím 4 rokov od vystavenia) má byť zmenka predložená na platenie. Uvedený posudzovaný údaj teda logicky zodpovedá účelu vymedzenia lehoty na predloženie vistazmenky na platenie v súlade s čl. I § 34 ods.1 ZZŠ, v zmysle ktorého môže byť jednoročné obdobie, počas ktorého má byť zmenka predložená na platenie predĺžené, čo sa stalo aj v tomto prípade tým, že obdobie bolo predĺžené na 4 roky. 39. Nie je možné sa stotožniť so záverom, že v údají predlžujúcom lehotu na platenie by mala byť ešte uvedené predložka „do“, a to tak, že údaj by mal znieť „na platenie predložiť v lehote do 4 rokov od vystavenia“. Uvedené nemá žiadnu oporu v jazykovom výklade a význame obsahu slov aj bez uvedenia predložky „do“ ako bolo analyzované. Je potrebné mať na zreteli, že určité slovné výrazy, aby mali totožný charakter je možné vyjadriť aj inou slovnou kombináciou bez toho, že by sa zmenil ich význam. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že v zmenkovom práve sa pri výklade síce aplikuje princíp „rigor cambialis“, ktorý znamená zmenkovú prísnosť po formálnej stránke z hľadiska obsahu zmenky. Formálny prístup však nie je totožný s formalizmom, ktorý nemá oporu ani v zmenkovom práve. 40. Na základe uvedeného údaj „Zaplatím za túto zmenku pri predložení“ si navzájom nekonkuruje s údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pretože ide o 2 rozličné údaje s 2 rozdielnymi významami z pohľadu zmenkového, t.j. nejde o vnútorný rozpor zmenky. Prvý z nich určuje údaj zročnosti zmenky, t.j. podľa neho zmenku charakterizujeme o aký typ ide z hľadiska zročnosti (v tomto prípade vistazmenka), druhý z nich určuje obdobie, v rámci ktorého môže byť zmenka predložená na platenie. 41. Pokiaľ ide o argument, že NS SR mal v rozsudku 1Obdo 59/2010 z 26.1.2011 uviesť, že zmenka je neplatná, ak sú na nej uvedené „dve“ rozdielne údaje splatnosti, a to „na videnie“ a „do dvoch rokov od vystavenia“, k tomuto uvádza nasledovné. Je pravdou, že nie je prípustné, aby v zmysle čl. I § 33 ZZŠ boli v jednej a tej istej listine (zmenke) uvedené 2 rozdielne údaje splatnosti, pretože tieto by robili listinu vnútorne rozpornou, čo má za následok jej ničotnosť (neplatnosť). Z odôvodnenia súdeného prípadu NS pri uvedení konštatácie KS v Nitre ako odvolacieho súdu (s.3 rozsudku) skôr vyplýva (aj keď nie je presne popísaný celý text zmenky), že na listine boli uvedené 2 rozdielne údaje splatnosti, a to „splatná na videnie“, t.j. ide o vistazmenku a zároveň „splatná do dvoch rokov od vystavenia“, t.j. ide o datozmenku. Ak tieto údaje boli uvedené takto, potom je pravdou, že text je na listine vnútorne rozporný a KS v Nitre ako súd odvolací správne skonštatoval, že zmenka je ničotná (neplatná). Nad rámec uvedeného treba poznamenať, že NS SR ako súd dovolací sa touto otázkou v odôvodnení rozhodnutia vôbec nezaoberal. V ním (žalobcom) posudzovanom prípade v tejto analýze sa však o takúto skutkovú situáciu vôbec nejedná! V posudzovanom prípade je uvedený údaj splatnosti: „na videnie“, avšak iný údaj: „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ nie je ďalší údaj splatnosti v zmysle čl. I § 33 ods.1 ZZŠ, ale ide o údaj predĺženia lehoty na predloženie zmenky na platenie v zmysle čl. I § 34 ods.1 ZZŠ, čo jednoznačne vyplýva z jazykového textu „na platenie predložiť...“. Z toho dôvodu nie je možné vôbec argumentovať citovaným judikátom NS SR, pretože ide o skutkovo inú situáciu a navyše sa dovolací súd týmto problémom ani vôbec nezaoberal. 42. Záver súdu je teda nesprávny a vyplýva z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uvedené závery potvrdzuje uznesenie KS v Prešove 10Co/79/2013 z 5.9.2013, ktoré bolo vydané v jeho (žalobcovej) skutkovo a právne zhodnej veci. Citoval, čo KS ako odôvodnenie svojho rozhodnutia uvádza. Takisto uznesenie KS v Banskej Bystrici 43CoZm/10/2013 z 21.11.2013, ktoré bolo vydané v jeho skutkovo

a právne zhodnej veci, potvrdzuje uvedené jeho (žalobcove) závery. Citoval, čo KS ako odôvodnenie svojho rozhodnutia uvádza. II. Súd zmaril konanie ako také a to porušením Nariadenia, čl.4 a čl.5, keď vôbec neumožnil viesť kontradiktórny spor, čoho dôsledkom došlo aj k porušeniu jeho práva na prístup k súdu. S poukazom na uvedenú argumentáciu žiadal zmeniť rozsudok, tak že návrhu na uplatnenie pohľadávky sa v celom rozsahu vyhovie a prizná sa mu náhrada trov odvolacieho konania: 23,2399 € bez DPH za podané odvolanie a 8,04 € bez DPH režijný paušál.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1 O. s. p., možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a zistil, že neboli splnené podmienky na potvrdenie (§ 219) rozsudku, ani na jeho zmenu (§ 220), lebo v konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods.1 písm. f) O. s. p., keďže sa žalobcovi postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, preto rozsudok podľa § 221 ods.1 písm. f),ods.2 O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Zo žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov sú dané dôvody podľa § 205 ods.2 písm. a) a f) O. s. p., t. j., že v konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods.1 písm. f) O. s. p., lebo žalobcovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu O. s. p.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

Súd nepoužil správny právny predpis (O. z.) a správne použité predpisy (zák.č.191/50 Zb. a Nariadenie) nesprávne vyložil a na daný skutkový stav ich i nesprávne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania.

Podľa Čl.7 ods.2 druhá veta Ústavy Slovenskej republiky (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov; ďalej len Ústava) právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

Podľa čl. 288 ZMLUVY O EURÓPSKEJ ÚNII A ZMLUVY O FUNGOVANÍ EURÓPSKEJ ÚNIE (Úradný vestník Európskej únie 2010/C 83/01) na účely výkonu právomocí Únie inštitúcie prijímajú nariadenia, smernice, rozhodnutia, odporúčania a stanoviská. Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

Záver, ku ktorému dospel súd je nesprávny a to z dôvodov uvedených v uznesení KS v Prešove 10Co/79/2013 z 5.9.2013 a v uznesení KS v Banskej Bystrici 43CoZm/10/2013 z 21.11.2013 (vzhľadom na to, že žalobca z odôvodnenia uvedených uznesení v odvolaní reprodukuje podstatné časti a odvolanie bolo žalovanej doručené, nie je potrebné tieto dôvody znova opakovať), s ktorými sa - mutatis mutandis - odvolací súd stotožňuje a si ich osvojuje, preto bude povinnosťou súdu vo veci opätovne rozhodnúť.

Odvolací súd nemohol vo veci rozhodnúť, lebo SR oznámila podľa Čl. 25 bod 1. písm. a) Nariadenia, že príslušnými vydať rozsudok v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu sú okresné sudy. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.). Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.